

Posudek na diplomovou práci Martina Hrušky - Individuální odpovědnost za zdraví

Diplomová práce Martina Hrušky má ve svém titulu v současnosti frekventovaný pojem individuální odpovědnosti za zdraví. Tímto klíčovým termínem se zabývá z pohledu etiky, filosofie, práva, veřejného zdravotnictví i preventivní medicíny (determinanty zdraví). V teoretické části Martin Hruška rozebírá relevantní pojmy, seznamuje se se zásadní literaturou a představuje stanovisko odborníků ke snahám omezovat péči „neodpovědným“ pacientům (obviňování oběti). Na eticko-filosofickou část navazuje podkapitolou o sociálních determinantách zdraví a ekonomickém zatížení společnosti.

Martin Hruška si vybral problematiku, která je pro lékaře nesmírně obtížná, neboť staví na filosofické a etické terminologii. Tyto koncepty aplikoval ve svém výzkumu, který byl velmi kvalitně proveden (elektronicky rozšířený dotazník, standardní návratnost, systematicky utvořený vzorek). Výsledky přináší zajímavá zjištění, jež by mohla být výborným podkladem pro reflexi daných témat, kdyby ale nebyla u nás již permanentně ignorována. Mnohé výsledky si totiž vnitřně odporují a svědčí o tom, že čeští lékaři jistě řeší mnohá etická dilemata a konflikty, o nichž pacienti nemají ani tušení, ale která rovněž mohou být zdrojem nepříjemných pocitů i pro lékaře samé (80% lékařů je pro to, aby si pacienti mohli připlatit za lepší péči a současně 60% považuje odlišnou léčbu stejných případů za nespravedlivou, s. 70). Postoj, že jednou z cest, jak řešit nedostatek zdrojů, je omezování péče u pacientů s nezdravým způsobem chování, je velmi rozšířený a bylo by velmi zajímavé mít tyto výsledky v mezinárodním srovnání. Martin Hruška správně vyhodnocuje tuto situaci jako rizikovou ve vztahu lékař-pacient (s.74).

Jeho práce představuje zcela výjimečný příspěvek mj. svým interdisciplinárním přístupem a intelektuálně-mravním postojem, aby se společnost vrátila „od ekonomických diskuzí k diskuzím o veřejném zdraví“ (s. 67). Toto si Martin Hruška uvědomil lépe než mnozí, kteří nesou přímou odpovědnost za veřejné zdraví u nás. Doporučuji, aby práce byla do 15.9.2009 přihlášena do univerzitní soutěže studentských diplomových prací „Bolzanova cena“.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou.

PhDr. Eva Křížová, PhD, 17. 6. 2009

